

BROSZURA DLA GŁOSUJĄCYCH PO RAZ PIERWSZY

25 MAJA - WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

25 maja 2014r. odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego. W tym roku po raz pierwszy będziesz mógł/mogła wziąć w nich udział. Przygotowaliśmy dla Ciebie pakiet informacji przygotowujących do oddania głosu. Dowiesz się z nich kto może głosować, dlaczego warto wziąć udział w wyborach oraz gdzie i kiedy możesz oddać głos.

Parlament Europejski jest jedynym zgromadzeniem i jedyną instytucją Unii Europejskiej, której członkowie wybierani są w wyborach bezpośrednich. Parlament ma kompetencje

prawodawcze - kształtuje prawa, które mają wpływ na codzienne życie obywateli Unii, zatwierdza i kontroluje budżet oraz nadzoruje instytucje Unii.

Europarlament podejmuje decyzje o tym, co jest dla Ciebie ważne (np. ACTA, bezpieczeństwo żywności) - udział w wyborach jest więc Twoją szansą na kształtowanie tych postanowień.

Liczba posłów i posłanek Parlamentu Europejskiego wynosi 751, jest ona zależna od liczby ludności kraju - w tym roku w Europarlamencie zasiądzie 51 reprezentantów/tek z Polski.

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej (CEO) jest niezależną instytucją edukacyjną. Powstała z myślą o poprawie jakości systemu oświaty, upowszechnianiu wiedzy obywatelskiej, promowaniu praktycznych umiejętności i postaw niezbędnych do budowania demokratycznego państwa prawa i społeczeństwa obywatelskiego.

Ten projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Projekt lub publikacja odzwierciedlają jedynie stanowisko ich autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.

JAKIE SĄ ZASADY GŁOSOWANIA?

W wyborach do Parlamentu Europejskiego można oddać głos tylko na jedną listę kandydatów/ek. Nazwiska kandydatów/ek umieszczone są na listach poszczególnych komitetów wyborczych, które tworzone są przez partie polityczne, koalicje partii lub przez samych wyborców. W wyborach do Parlamentu Eu-

ropejskiego głosujemy na konkretnego kandydata/tkę. Głosowanie polega na postawieniu znaku X w kratce z lewej strony obok nazwiska jednego/ej z kandydatów/ek z listy, przez co wskazuje się jego/jej pierwszeństwo do otrzymania mandatu.

Po otrzymaniu protokołów z wynikami głosowania z wszystkich okręgów wyborczych - w wyborach do Parlamentu Europejskiego jest ich 13 - Państwowa Komisja Wyborcza ustala wyniki w skali kraju i określa listy kandydatów/ek komitetów wyborczych, które spełniają warunek uprawniający do uczestniczenia

w podziale mandatów. [W podziale uczestniczą listy okręgowe komitetów, które w skali kraju uzyskały minimum 5% ważnych głosów].

Dopiero gdy Państwowa Komisja Wyborcza ustali liczbę mandatów przypadających na dany komitet w danym okręgu, możemy określić kto z kandydatów/ek został posłem/anką do Parlamentu Europejskiego - tu jest już prościej, mandat otrzymują kandydaci/teki z największą liczbą głosów z danej listy.

CZY MOGĘ GŁOSOWAĆ?

Masz skończone osiemnaście lat lub skończysz najpóźniej w dniu głosowania? Mamy dla Ciebie dobrą wiadomość - możesz oddać swój głos w najbliższych wyborach do Parlamentu Europejskiego!

Tego przywileju nie mają jedynie osoby pełnoletnie - pozbawione praw publicznych lub wyborczych albo ubezwłasnowolnione.

DLACZEGO WARTO GŁOSOWAĆ?

Powodów jest oczywiście wiele, ale oto te najważniejsze:

- ★ Głosowanie to Twój przywilej, skorzystaj z niego!
- ★ Doceń to, że żyjesz w systemie demokratycznym i możesz wpływać na to, co dzieje się w całej Unii Europejskiej.
- ★ Wybierz takich posłów i takie posłanki, którzy będą reprezentowali Twoje poglądy.
- ★ Nawet jeden głos może zadecydować o wyniku wyborów.

GDZIE I KIEDY ODBYWA SIĘ GŁOSOWANIE?

Głosować możesz w niedzielę,
25 maja w godzinach od 7.00 do 21.00.

Wykaz obwodów głosowania możesz znaleźć na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej: www.pkw.gov.pl.

Na trzy tygodnie przed wyborami w Twojej okolicy z pewnością natkniesz się na informację, w którym lokalu wyborczym możesz oddać swój głos. Obwieszczenia umieszczane są na słupach informacyjnych, kłatkach schodowych, przystankach i w urzędzie gminy.

W DNIU WYBORÓW PRZEBYWASZ POZA SWOIM OBWODEM GŁOSOWANIA?

Nie martw się! Masz możliwość wzięcia udziału w wyborach w innym miejscu!

Masz kilka możliwości:

- ★ Nie wiesz, gdzie dokładnie będziesz przebywał/a w dniu wyborów? Weź z urzędu gminy, w której jesteś zameldowany/a, zaświadczenie o prawie do głosowania. Wniosek może zostać złożony m.in. pisemnie lub w formie elektronicznej. Musi on zawierać: Twoje imię (imiona) i nazwisko, numer PESEL lub paszportu. Masz na to czas do 23 maja. Zaświadczenie otrzymasz praktycznie od ręki!

Możesz również upoważnić kogoś do odbioru dokumentu za Ciebie! W przypadku upoważnienia innej osoby do odbioru Twojego zaświadczenia, do wniosku o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania dołączasz upoważnienie (może to być jeden dokument), w którym wskazujesz swoje imię (imiona) i nazwisko, numer PESEL oraz dane osoby upoważnionej do odebrania dokumentu.

- ★ Jeśli wiesz dokładnie, do której komisji będzie Ci najbliższe w dniu wyborów złóż wniosek o dopisanie do spisu wyborców w miejscu Twojego pobytu. Składa się go w urzędzie gminy, w której będziesz przebywać w dniu głosowania. Wzór dokumentu znajdziesz w Twoim urzędzie. Pamiętaj, że termin złożenia wniosku upływa 20 maja.

NA NASTĘPNEJ STRONIE TEŻ COŚ JEST

LEPIEJ BĘDZIE
ZACZAĆ NA
POPRZEDNIEJ
STRONIE

★ Jeśli w dniu głosowania będziesz za granicą masz możliwość dopisania się do spisu wyborców w konsulacie lub ambasadzie Polski. Zgłoszenia dokonuje się m.in. ustnie, pisemnie, telefonicznie lub w formie elektronicznej. We wniosku do konsulatu/ambasady podajesz swoje imię (imiona) i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia, miejsce pobytu, numer dowodu osobistego/paszportu oraz miejsce i datę jego wydania.

Pamiętaj, że masz czas do 22 maja.

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ MAJĄ GŁOS!

Możesz głosować w siedzibie komisji dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W tym celu do 12 maja złóż wniosek w urządzie gminy o dopisanie do spisu wyborców. Na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej znajdziesz informacje o obwodach, które są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

WNIOSEK DO 12.05

WNIOSEK DO 15.05

Masz też możliwość głosowania przez pełnomocnika. Wnioski o udzielenie pełnomocnictwa składa się w urządzie gminy do 15 maja, wzór dokumentu znajdziesz na stronie Państwowej Komisji Wyborczej - www.pkw.gov.pl

A CO JEŚLI DNIU WYBORÓW PRZEBYWASZ W SZPITALU ALBO ZAKŁADZIE POMOCY SPOŁECZNEJ, ZAKŁADZIE KARNYM CZY ARESZCIE ŚLEDZYM?

Nic straconego!
Zostaniesz automatycznie dopisany do spisu wyborców. Do spisu wyborców trafią jednak tylko te osoby, które do placówki trafią najpóźniej do soboty. Jeśli pojawisz się w danej placówce w dniu wyborów to zgłoszysz tylko jeśli będziesz posiadał/a zaświadczenie o prawie do głosowania otrzymane z urzędu gminy.

JAK WYBRAĆ SWOJEGO KANDYDATA/KĘ?

Najważniejszym etapem przygotowania do wyborów jest wybór swojego kandydata lub swojej kandydatki.

Na kogo oddać głos? Wybierz osobę, która będzie Cię dobrze reprezentowała! Najprawdopodobniej sprawdzi się w tym ktoś o podobnych poglądach do Twoich. Warto również dowiedzieć się, co wcześniej robiła osoba, na którą planujesz zagłosować.

Odpowiedź na pytanie o poglądy polityczne pomoże Ci zdobyć *Latarnik wyborczy*. Wejdź na www.latarnikwyborczy.pl i określ swoje opinie na tematy związane z polityką, a mechanizm porówna Twoje odpowiedzi z deklaracjami partii i komitetów startujących w wyborach i uszereguje według zgodności z Twoimi poglądami. Nie masz opinii w sprawach politycznych? To nie problem, narzędzie zawiera szereg podpowiedzi i wyjaśnień, które pozwolą Ci wyrobić sobie zdanie.

Jeśli chcesz poznać konkretnych kandydatów wejdź na stronę: www.mamprawowiedziec.pl.

JAK ZACHOWAĆ SIĘ W SIEDZIBIE KOMISJI WYBORCZEJ?

- ★ Przed wyjściem koniecznie zabierz dowód osobisty, paszport lub inny dokument ze zdjęciem.
- ★ Podejdź do stolika, przy którym zasiada komisja wyborcza.
- ★ Pokaż dowód lub paszport członkowi/ini komisji. Jeśli nie wyrobiłeś/aś jeszcze dowodu osobistego, a nie masz paszportu, możesz wziąć ze sobą legitymację szkolną
- ★ Podpisz się przy swoim nazwisku w spisie wyborców.

- ★ Z kartą do głosowania udaj się do kabiny.
- ★ Na karcie do głosowania znajdziesz nazwy komitetów wyborczych startujących w wyborach w Twoim okręgu oraz nazwiska kandydatów/ek wystawionych przez każdy komitet.

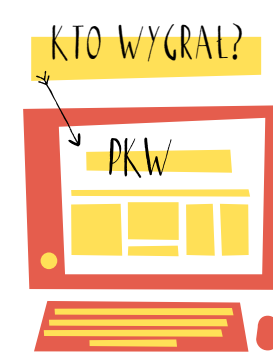

Pamiętasz? Sprawdzając swoje preferencje rozwiązując test na *Latarniku wyborczym*.

- ★ Stawiasz znak X w kwadracie przy nazwisku kandydata lub kandydatki, którego wybierasz.
- ★ Wrzucasz kartkę do urny.

Gotowe! Twój głos został oddany!

CO JESZCZE MOGĘ ZROBIĆ?

KTO WYGRAŁ?
Kilka dni po wyborach sprawdź na stronie Państwowej Komisji Wyborczej, którzy kandydaci/ki otrzymali/ły mandaty. Koniecznie zwróć uwagę na to, czy znalazła się tam osoba, na którą oddałeś/aś swój głos oraz na to, kto z Twojego okręgu otrzymał mandat Europejski/nki.

5 LAT
Kadencja w Parlamencie Europejskim trwa 5 lat, przez ten czas warto przyglądać się działalności posłów/aneek - możesz śledzić ich strony internetowe oraz stronę Parlamentu Europejskiego, na których sprawdzisz podejmowane przez nich/nie działania oraz jak głosowali/ły w danej sprawie.

GŁOSUJEMY
25 MAJA